

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків

Поодинокое число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о год. 6-ій пополудни.

Редация, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. 9 ул. Коперніка. — Експедиция місцева в Агенції Ляндовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попередне застережене. — Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Виждемо з холодною кровю.

«Ми ще не уладили наших межинародних справ, не покінчили з собою рахунків, не розв'язали і не порішили питання національного» — отсі слова, висказані послом Барвінським на сегорічній сесії сойму краєвого при нагоді бюджетової розправи, мусимо повторити в виду статі, яку принесла «Gazeta Narodowa» з 26. лютого. Статя та, стояча в дуже близькім контакті з центральним комітетом виборчим польським, гласить:

«З численних дописий, які одержуємо в справах виборчих, набрали ми пересвідчення, що посеред суспільности (польскої) виробило ся недокладне понятє о істнованю угоди з Русинами і дуже часто річи суть так предствлені, мов-би ту угоду заключив сойм або комітет передвиборчий і що сей комітет відповідно до угоди деякі округи виборчі полишив кандидатам руским або просто тих кандидатів іменував. Для проясненя уважаємо конечним зазначити, що ані сойм яко одинока легальна репрезентация а тим менше центральний комітет виборчий і то ані тепер функціонуючий, ані давнійший не вели з Русинами ніяких переговорів ані не заключили угоди. Угоду з Русинами, що доси — на жаль — як ми се предсказували, не принесла краєви ніякого хісна а здає ся і не принесе, заключило в своїм часі лише правительствство, взглядно тогочасний єго представитель. При найблизших виборах (1891 р.), по заключено сеї угоди, в котрій, повтаряємо, край не брав ніякої участі а проте і нічим не зобов'язав ся, заявило правительствство, що в сих а сих о-

кругах оно буде піддержувати руских кандидатів уговорих, а всякого другого кандидата поборювати. Комітет центральний, не хотячи суспільність (польску) наражувати на даремні заходи і нарушенє поваги в заколоті виборчим, що на довгі літа відтак впливає на місцеві відносини, повідомляв лише довірочно презесів комітетів повітових о сего рода постановах правительства. Тим однакож не спиняв комітет центральний акції виборчої комітетів повітових і бувало, що нераз ті комітети ставляли кандидатів своїх против Русинів-уговорців і навіть вибір їх против волі правительства переводили. Той стан річи не уляг і нині ніякій зміні. Наколи в якімсь повіті, де правительствство порішило піддержати вибір Русина-уговорця, комітети повітові прийдуть до пересвідчення, що і против волі правительства зможуть перевести кандидатуру Поляка, то комітет центральний сему не буде противний. Наколиж комітети повітові в окрузі, призначенім для уговорців руских, кандидатури польскої не ставляють, по причині, що їм кандидат руский відповідає або що не чують ся в силі против волі правительства перевести кандидата польского, — на той случай центральний комітет займе становище пасивне, а задачу суспільности польскої буде враз з правительством піддержати того кандидата уговорного руского, щоби не допустити до побіди кандидата нам просто ворожого. Сих кілька слів уважали ми за потрібне висказати в виду кількох послідних дописий з Самбірщини, Турчанщини, Підгаєччини і Бережанщини, в котрих жалено ся, що комітет центральний віддає ті повіті «добровільно» кандидатам руским, хотя Поляки мають в них більшість».

Чи потрібно сю статью широко коментувати? — мабуть діло злишне. Статя ся — скажемо лише, — характеризує дуже вірно задушевні погляди, пересвідчення, становище, змаганя і наміри значної часті суспільности польскої супроти справи рускої, а іменно супроти теперішних виборів до ради державної. Суспільність та не хоче нічим вязати ся супротив Русинів і їх кандидатів, бо, як каже, не було ніякої угоди в легальній репрезентациі краю з Русинами ані умови межі Русинами а польським центральним комітетом виборчим, і ддятого ні — бо угода заініціована правительством в 1890 році, не принесла краєви ніякого хісна. Суспільности тій належать ся всі мандати посольські в краю, позаяк она всюди має більшість (?), а недобрі ті панове на правительствство, що оно тут і там піддержує кандидатури руских народовців. В цілости взявши, статя ся показує дуже наглядно, що та частина суспільности польскої, котра ґрупує ся коло «Gazeta Narodowa-oi», не спіла ще до акції межинародної в краю. Чи загал Поляків зсолідаризує ся з поглядами сеї статі — ми виждемо з холодною кровю, а слово наше послідне скажемо в пригіднім часі.

Сегорічне Шевченкове съвято у Львові.

Дякуючи інтервенції виділу товариства «Просьвіти» зістало непорозумінє що-до сегорічного обходу роковин смерті Шевченка львівськими руско-народними товариствами уже в части полагоджене.

Вдоволяючи іменно бажаню виділу «Просьвіти» згодив ся комітет відпоручників това-

Хроніка українська.

Столітні роковини «Енеїди» і потреба критичного виданя єт тексту. Децо про Василя Рубана, автора двох книжок про Україну. Посмертна споминка про М. Білозерского. Хто є автором «Українських приказок» виданих в р. 1864? Губернска учена архівна комісія в Чернигові і Товариство досліджувачів Волині. Чарка Богдана Хмельницького. Нові українські пісні і стародавні, зібрані П. Безсоновим. Літературні новинки.*

Вже небавом обходити будемо ювілей «Енеїди» Котляревского. Зачувати, що на столітні роковини від часу надрукованя переліцьованої «Енеїди» ладять цілий ряд статей. Бажати треба, щоби се здійснилось, тим більше, що наукова література про Котляревского доволі бідна, наколи не рахувати одинокої цінної монографії про «Москаля Чарівника» проф. М. Дашкевича. Особливож придали-б ся студії «Енеїди» з боку історично-літературного, етнографічного і фільольогічного; по всій правдоподібности диждемо ся таких студий вже в недалекій будуччині. З свого боку вважаємо користним вже задалегідь завважати, що до сегого тексту «Енеїди» треба відноситись дуже осторожно, особливож в нових виданях. Розходиться ся о те, що очевидно в тих новійших виданях позмінювано текст та пороблено різні зміни дрібніші, перерібки і пропуски. О кілько ріжнить ся текст «Енеїди» в деяких виданях, ілюструємо понизшими виїмками з двох видань,

* Гл. «Кіевская Старина», 1897 р. за січень стор 7, 12, 14, 16, 17, 112 і 146.

харківського — 1842 р. і київського — 1878 р. Ріжниці єт так численні а головво так значні, що всяке наукове виученє «Енеїди» треба відложити до критичного виданя основного тексту, яке ладить «Наукове Товариство ім. Шевченка», в котрім будуть усунені всякі перерібки, зміни і фальсифікації.

- 1842: Удавсь на всеє зле проворний.
- 1878: На лихо здав ся він проворний.
- 1842: Еней був тяжко не по серцю Юнові, все її гнівив, Здавався гирчійший їй від перцю...
- 1878: Еней болячка був Юнові, Як жорна серце її давив, Бо був тугійший від супоні...
- 1842: Пошли на його лихо злеє, Щоб люди всі, що при Еней Послизли, і щоб він і сам...
- 1878: Пошли ти в море злюю тучу, Щоб всю Енейску челядь сучу Пустить на дно із ним к чортам...
- 1842: За сее-ж дівку чорнобриву Смачную...
- 1878: Товстенку...
- 1842: А Євр в поденники наняв ся.
- 1878: А Євр у винники наняв ся.
- 1842: В трістя його к чортам загнать.
- 1878: Загнать в багно його к чортам.
- 1842: Нептун іздавна був дряпичка,

- Почув Еней голосок,
- Шатнув ся зараз із запічка —
- Пів копи для його кусок...
- 1878: Нептун дочувсь в скляних будинках, Що пробу закричав Еней Він в жінчиних метнувсь патинках, Мов кіт од сала до дверей.
- 1842: Венера не послідня шльоха, Проворна, враг її не взяв, Побачила, що так полоха...
- 1878: Венера, як на все швидкая, Проворна, враг її не взяв, Побачила, що так лякає.
- 1842: Зевес тоді кружав сивуху І оселедцем заїдав.
- 1878: Зевес тоді лигав вишнівку, Маковниками заїдав...
- 1842: Ох, доцю, ти моя голубко!
- 1878: Ох, донько, ти моя голубко!
- 1842: Щоб на путі не ослабіли.
- 1878: Щоб на дорозі не замліли.
- 1842: По филижанці піднесли.
- 1878: По кухлику їм піднесли...
- 1842: Штани і пару чобіток.
- 1878: Галянци й пару чобіток...
- 1842: Троянці добре там курили...
- 1878: Троянці лихо там курили...

риств на засіданню д. 26-ого с. м., вже тепер одноголосно, на особну промову від академічної молодіжи. Мусимо при сій нагоді ще й се додати, що відпоручники молодіжи заявили, що булиб домагали ся особної промови навіть наколиб до головної промови у-прошений був зістав п. Франко. Колиж се правда, то був невірний висказ одного з бесідників на попереднім засіданню.

Також руске товариство педагогічне було уже тепер за засіданню комітету заступлене. Натомість відкинено внесене, щоб до участі запросити й католицький руско-народний Союз. Не обійшло ся при тім без брудної напасти на прапор Союзу; непошановане чужого прапора зовсім природне при моральнім і інтелектуальнім одичіню людей, що відомою консолидацією подоптали свій прапор власний. Через намірене виключене «Союзу» станув комітет виразно на становищу політичнім, тож відпоручники неполітичного наукового товариства ім. Шевченка заявили, що передложать сю справу до порішення виділові свого товариства. Маємо надію, що виділ товариства «Просьвіти» також і сю справу полагодиць в користь спільного порозуміння.

Також ювілей.

(Пригадка на часі для львівської Рускої Бесіди).

Буковина приносить таку цікаву статю: В Рускій Бесіді у Львові збирає ся майже вся тамошня народовецька громада руска. Належать до неї і ті панове, що тепер до виборів залучили ся з москвофілами, а навіть скапітулювали на їх річ. Так варто їм, тим народовцям з львівської Бесіди, пригадати маленький 25-літній ювілей, який можуть сего року обходити. На ювілею тим у вступній величавій промові повинен хтось розповісти членам Бесіди, чи навчили ся они чого з 25-літнього досьвіду. Вправді Бесіда то не є товариство політичне, але члени політичної Народної Ради суть і членами неполітичної Бесіди — се одні і ті самі люди: тому ювілей Бесіди повинен обходити і їх, тим більше, що в ній закраска політична, дуже поучаюча на теперішні часи. Ювілей той може обходити львівська Бесіда цілий 1897 рік, бо цілий 1872-ий рік зійшов їй на суперечках з т. зв. «Народним Домом» котрий саме тому 25 літ рішив ся викинути єї із своїх комнат. Тоді в той спосіб зазначили москвофіли свою «велику прихильність» до народовців, а нині ті народовці... ну, та о тім потім.

Як то було тому 25 літ? Так було:

Треба на хвилинку сягнути ще в давнішні

1842: Аж розум весь свій погубили...
1878: Аж глудз...

1842: В огонь лахміття положивши.
1878: В огонь одежу...

1842: У неї на городі
В кострі на зиму очерет;
Хоть се не по царской породі,
Та де-ж взять дров, коли все степ.
1878: Стояв в Дідони у загоні
З кизяку складений кирпич,
Зимою їм топили піч,
В кострі був зложений, сухенький...

Усі ті виїмки зробили ми тільки з одної першої часті «Елеїди», причім пропущили ряд дрібних ріжниць, як на пр.: «гідкий» замість «скверний», — «чорта» замість «сатани» і т. и.

Разом взявши бачимо чимало змін, місяцями дуже великих. Зміни і перерібки сьмілі, часами добрі, але часами і невдатні. Замітна тенденція, що старає ся мову українську Котляревського зробити ще більше українською. На що на пр. «штани» змінено на «галянци»? Зміна невдатна. Галянци носили панські козаки (з голяндського сукна, fein holländisch, звідси «фалендиш»). Образ Нептуна у виданню 1842 р. значно ліпше намальований, ніж у виданню 1878 р. Те, що у виданню 1842 р. Зеве не сивуху і заїдає оселедцем, ліпше відповідає загальному характерови поеми, ніж питє вишнівки і заїданє маковниками. Взагалі неприємно вражає факт змін і перерібок і треба бажати, щоби як найскорше реституовано первісний і правдивий текст.

часи. На просьбу Русинів міста Львова подарував їм цїсар згарища бувшої університетської бібліотеки на постробєне церкви, а пізнійше також руїни спаленої 1848-го р. академії з приналежним ґрунтом на заложенє руского-народного інститута. Русинам віддано ті руїни і ґрунт в осени 1849 року. Тимчасове завідованє дарованого маєтку і фондів призначених на будівлю церкви і на народний інститут поручено комісії зложеної з десятиох членів. Та комісія завідувала всім, а коли частина членів комісії померла, а частина уступила, доповнили ся остальні члени новими товаришами, хоч до того не мали права.

Так доповнена комісія, уложила собі статуту, котрі намістництво затвердило 1869 року. Цікаві то статуту: в них бо зроблено з маєтку фундаційного (по часті дарованого цїсарем, а по часті зложеного з кроваво зароблених датків руских патріотів) маєток «товариства», котрим колись члени товариства одної гарної днини на своїх загальних зборах можуть поділити ся. Сї статуту важні по нинішній день. Після них контролю над маєтком фундаційним належить до загального збору членів товариства, а що тих членів приймає комісія, взглядно «управляючий совет», до котрого належить адміністрація маєтку, тож виходить, що адміністратори самі іменують своїх контрольорів; отже і абсолюторію з гори мають запевнену, тим більше, що совет так, як перед тим комісія, правильно не приймає членів, котрі можуть єму зашкодити. Так було тому 25 літ, так є і нині..

Погляньмож тепер на відносини заряду львівського Народного Дому до львівської Рускої Бесіди. Львівська Бесіда, заложена 1861-го року для зближеня львівських Русинів, для їх науки і забави, розцвила ся з початку дуже гарно. Містила ся за малу оплату в Народнім Домі і знаменито лучила Русинів в одну євїдому громаду та ще й занимала ся руским театром. Але се не тягло ся довго. Мало-помалу почали Бесіду наповняти люди, котрі свої власні цілі уважали вишніми над добро народа і товариства; управа Бесіди дістала ся в руки трійки: В. Ковальського, Павлевича (агента польської народної поліції в р. 1863, пізнійше російського поліційника) і Кулачковського. Що в них сиділо, то они виявили ліпше пізнійше. З рускої Бесіди зробила ся «руская»...

Новий заряд не дуже заходив ся около добра товариства. На Бесіді почали ся непорядки, але за те цвила висока політика; висилано почетні дипльоми заграничним публіцистам, котрі в своїх письмах руску народну честь доптали ногами, а за те не принимано і найчестнійших народовців до товариства.

Такий нелад не міг довго подобати ся членам Бесіди. В р. 1870 настали нові вибори виділу і москвофіли упали при виборах. До виділу вибрано знову народовців і людей уміркованих. Бесіда стала знов рускою. Виділ взяв ся до роботи і в товаристві і в занедбанім театрі. Довгий час дошкулювали кацапи з Народного Дому новому виділові, де могли, там керинили, жадали гроший, котрі завинив ще попередний кацапський виділ, аж вкінци стали процесувати ся в суді — як раз тому 25 літ. Народний Дім напасів ся був тоді викинути Руску Бесіду.

Виділ Бесіди, як міг, так старає ся полагодити сю справу мирно, робив великі жертви, але о. Павликів і Ковальський повели справу так, що всякі пересправи розбили ся; не хотіли мати Бесіди в себе і не хотіли салї давати для руского театру навіть за гроші, хоть відступали єї навіть для трактирників. 1873 року дійшло до того, що кацапи за неоправдані претенсії хотіли заграбити книжки Просьвіти (дуже велику охоту мав до того «смотритель» Народного Дому, Палюх, котрий потому повісив ся) — але члени Просьвіти власними руками до пів години винесли з Бесіди в безпечне місце кільканайцять тисяч книжок Просьвіти і так виратували майно товариства... Старі і молоді, люди всяких станів, працювали з патріотичним запалом при ратованню народного майна від лютого ворога. Очевидна річ, Бесіда гнеть потім випровадила ся з Народного Дому.

Описуючи ту сумну історію львівської Бесіди з Народним Домом, Правда з 1873-го року на стороні 406 так відзиває ся до Русинів:

«Чи довго нам ще з заложеними руками на се приглядати ся? Пора, братя, взяти ся рішучо за діло, инакше осудить нас історія за се, що ми, знаючи круті дороги, якими ходять люди, накидуючі ся нашому народови на проводирів, не остерегли сего народу перед єго ворогами, що ми не демаскували перед нашою сільською інтелігенцією самозваних проводирів, визискуючих патріотизм єї для своїх амбітних цілій! Противники наші своїми послідними поступками кинули цілому народному сторонництву рукавицю. Ми піднимаємо єї, піднимаємо з тим увіренєм, що приступаємо до борби тяжкої, але борби євятої, до борби за євяту народну справу, котра скорше чи пізнійше побідити мусить». — —

Так писала тоді Правда.

А нині що діє ся? Народний Дім навіть самого Романчука не хоче приймати в члени, а не то інших народовців; руского театру і за гроші не пускає в свою салю; всіми силами підпирає москвофілство, а за те народовці — ті народовці, по котрих Правда так давно надіяла ся «борби за євяту народну справу» і то борби против москвофілів, — тепер пішли в найми москвофілів. Тільки вже разів львівські кацапи випралали народовців по лиці і викинули за двері, а ті бідолахи, закидуючи другим льокайство, самі йдуть в льокаї. Нічого не навчили ся. — —

Їх Народна Рада скапітулювала. По шумних заявах, що акцію виборчу до ради державної поведе «самостійно», здала ся тепер на ласку-неласку т. зв. руского краєвого комітету виборчого. Дальше слїдує звісна відозва, котру ми вже подавали.

Чи здав ся на що народовцям досьвід?

Чому Романчука і єго прихильників не приймуть москвофіли тепер на доказ згоди в члени Народного Дому?

Чи львівску Руску Бесіду і Просьвіту вже не болить та пригода з кацапами з перед 25 літ? Коли забули, нехай пригадають собі!

Чи пізнійше ми що зискали коли на консолидації з москвофілами?

Чи рускі народовці вже зовсім покинули думку взяти в свої руки львівський Народний Дім і Ставропігію, ті гвізда кацапські? А чи теперішня дорога до того веде?

Над тими питаннями повинні застановити ся ті львівські рускі консолидатори з Р. Бесіди, Народної Ради і Просьвіти, котрі сего року можуть обходити 25-літній ювілей своєї — глупоти.

Д О П И С И.

3 Комарна.

З Комарна пишуть нам: Дня 17 с. м. відбуло ся в Комарні віче скликанє нашими опозиційниками в спілці з москвофілами і радикалами. Мимо консолидації участники віча не могли ся згодити на кандидатів з V. і IV. куриї. Від давна зарисовали ся межі тутешніми жителями два політичні табори. Один числом сильнійший «руско-опозиційно-радикальний», другий польський менший, слабший, але за то сконсолидований з жидами. Нині т. є. 24. мали ся відбути правибори; правительственного комісаря відкликано телеграфічно староство рудецке і він відїхав перед правиборами. По відїзді комісаря не прийшло до компромісу межі одною а другою партією. Польська партія, на чолі котрої стоїть др. Яклиньський лікар, бурмістр міста Комарна і посол соймовий, хотіла з «руско-опозиційно-радикальною» партією погодити ся. Представителі одної і другої удали ся до каси залічкової, за ними посунула товпа народа комарнянських передміщан. Товпа та не чекаючи на результат угоди кинула ся на касу залічкову, повибивала вікна, поломила двері і кріслами, книгами, палицями, що було під рукою біла своїх противників. Дуже тяжко ранено д-ра Яклиньського посла соймового демократичного. Бито єго камінями, буками та тягано за волося. Ранено також управителя дїбр ґр. Лянцкороньського д-ра Трояна і директора каси залічкової п. Вонсовського. Цілу касу спустошено, книжки подерто, навіть в помешканю директора каси п. Вонсовського поломано вікна і двері. П. Яклиньського

вирвали люди ледво живого з рук тої товпи і сховано его до сусіднього шинку. Товпа і там ся вдерла спустошила цілий шинк шукаючи за д-ром Яклінським. Потому удала ся до уряду громадского, позабирала виборчі акти, книги громадскі, печатки і пр., побила вікна кажучи: Тепер будемо перепроваджувати вибори. Приликана жандармерія нічого не могла вдіяти. Сей час зателеграфовано до Городка і Дрогобича по войско. Товпа не розходила ся, лише патрулювала по ночі найбільше коло шинку, де скрив ся лікар окружний др. Яклінський. За кілька годин сподіємо ся війська.

Нині маю честь додати до вчешашного листу послідні вісти. В ночі о 12-ій годині прибуло військо в силі одної шкадрони уланів з Городка. Взміцнено також жандармерию постерунком рудецким. Прибув також староста рудецкий п. Сьвітальський. Товпа народа удала ся вчора о 11 годині в ночі до тутешної читальні. Зачувши там о приїзді війська розбігла ся до дому. Наступили численні арештованія. До сеї пори арештовано понад 60 ексцедентів. Арештованія відбувають ся далше. Вчора межі иньшими побито ще заступника бурмістра п. Калимона, секретаря громадского і кількох радних взагалі поважаних людей.

Вахмайстер жандармерії і кількох жандармів зістали також потурбовані камінями. Головних аранжерів сеї сумної події не арештовано, бо поутїкали на всі сторони сьвіта.

До Яклінського приїхало 2 фахових лікарів зі Львова. Рани є тяжкі але на щасте не дуже небезпечні. Додати тут мушу що п. Яклінський скривши ся на жидівський стрих до шинку Буксбавма мав на тільки притомности, що взяв за собою драбину. Розлючені виборці вдерли ся на стрих і хотіли ще там бити Яклінського. Др. Яклінський уратував ся тим, що одному напастникови дав золотий годинник, другому золоті перстені а третому 200 зр. котрі, мав зі собою Завтра приїде слідчий судія.

Ось тобі руский народе! Тепер мусиш годувати цілу шкадрону війська і поневірати ся по арештах.

Вісти політичні.

Цісар має відїхати на Кап ст. Мартен в понеділок. Недужий наслідник престолоа російского кн. Юрий відплив з пристани грецької Патрас на покладі «Зорниця». З Відня телеграфують, що судячи по результатах переведених вже правиборів, з V. курії виїде більше демократів соціальних, як досі думано. Російский амбасадор, гр. Кашист, і радник легацийний російської амбасади у Відні гр. Бенкендорф, іменованій сьвіжо послом в Копенгазі на місце гр. Муравієва, зложили 24 лютого спільну візиту гр. Голуховському, почім гр. Голуховский був на авдієнції у цісаря. З Петербурга доносять, що межі Росією а Японією прийшло до договору в справі заведеня лучшего ладу на Корсеї, де король не в силі собі дати ради з жителями.

Справа кретенська о стілько прояснилася ся, що держави европейскі мабуть вже згодили ся на плян дальшої акції. Англія пристає на постуляти Росії і Австрії, а за єї приміром пійдуть Італія і Франція. Амбасадори заявлять в наслідок того Порті, що Европа заведе лад на Крети в імени султана, а то, бережучи суверенність его над Кретою, але наділяючи заразом Крету повнійшою самоуправою. Тим кроком наміряють держави европейскі перебити підготовленя воєнні Туреччини на границі тесалійській, де Едем-паша стоїть на чолі армії, готової до війни. Сальсбурі відчитав 25. лютого в палаті лордів телеграму, вислану до кабинетів европейских, подібної гяести о плянах пацифікації Крети. Крета має одержати самоуправу, але буде віддана назад султанови. За ким то довершить ся, війська европейскі обсаждать остров. Греція має перша витягнути свої війська, відтак Туреччина. З Берлина доносять навіть, що споріднені з грецьким королем родини пануючі: англійська, російська, німецька і дунська вислали до короля Юрія письма з представленням, щоби опором своїм не мотав супокою европейского. Ескадра европейська заняла вже шесту місцевість побережну на Крети, пристань Суду, але мимо того ще 25. лютого тривала на острові завзята борба межі Греками а магометанами. >N.

Fr. Presse» додає до сих вістий, що небавом держави европейскі вишлють до Греції ультиматум з зазивом, щоби король відкликав війська свої з Крети. Вожди ескадри видали знов поклямацію, в котрій заявляють, що з днем 26. лютого розширюють окупацію острова на ціле північне побереже, а всяку демонстрацію воєнну грецьких кораблів спинять силою. Розійшлась також вість, що управа Крети має бути поручена міністроу Босни і Герцеговини, Каляєви.

Новинки.

— **Δ 3 Коломиї пишуть нам:** В наслідок заходів послів наших, особливож радника Барвіньского, поручив теперішній міністер справедливости др. Гляйспах завести зверху будинків і в середині помінь судових орієнтаційних написи також в рускій мові. Львівский ц. к. суд краєвий заняв ся отже тими написями, котрі містять ся на зверх будинків судових і вже від року бачимо на орлах цісарских, побіч польських, також і рускі написи. Що-до написів орієнтаційних, то президент ц. к. висшого суду поручив підвладним судам, щоби о такі написи постарались самі на кошти з каси підручної. Та хоч від порученя минув вже рік, але начальники чи президенти судів все ще старають ся... без результату. Остатніми часами ми мали нагоду бути що найменше в 10 повітових і в двох окружних судах (Коломиї і Станиславові), але нігде поки що нема тих написів орієнтаційних. Ми взагалі бачили їх тільки в судах львівских. З огляду на те, що такі справи забувають ся, треба би щоби доконче хто пригадав се президентови ц. к. висшого суду краєвого у Львові і попросив о корисне заажене сеї справи. Найкоротшою і найпрактичнішою дорогою до залагодженя сеї справи була-б та, щоби президія ц. к. висшого суду краєвого у Львові замовила сама ті таблиці орієнтаційні, як се зробила з орлами, а кошти в дорозі урядовій стягнула. При тій нагоді підносимо, що Русинам було-б дуже цікаво довідатись, який був текет розпорядку президії ц. к. висшого суду в справі написів на орлах і таблицях орієнтаційних.

— **□ 3 Бібрки пишуть нам:** Ми дуже втішились вісткою, що директором залізниць державних у Львові має стати станиславський директор п. Л. Вербіцкий, а се для того, бо маємо надію, що бодай вже тепер всі двірці черновецької залізничної і иньні, що належать до району львівської дирекції, одержать також рускі написи, як се стало ся на всіх двірцях, котрі підлягають станиславській дирекції. Ми дійсно не можемо зрозуміти, чому сю справу так собі малаважить директор Дейма і супротив виразного розпорядку міністерства залізниць не завів досі ані одної рускої написи в районі ему підлягаючій. Є се велике малаважане собі прав Русинів... Коли вже бесіда про справи залізничні, то належить бажати, щоби будучі послі рускі до ради державної доконче постарались о дві річі: о рускі написи на білетах залізничних і о видане порученя кондукторам та портиерам, щоби на двірцях хоч в рускій часті Галичини і Буковини оголошували назви стаций, час задержаня і відходу поїздів також в рускій мові.

— **(S) Про смерть нотаря львівского Ол. Ясінського** подали рускі газети тільки коротку вістку, значаючи між иньшим, що в рр. 1873—1880 він був посадником міста Львова. Годить ся однак згадати, що на тім становищі він заявляв ся справедливим супротив Русинів. В тодішніх часах львівскі Русини-народовці не можучи дістати на вечерниці в честь Шевченка і на иньші концерти великої салі «Народного Дому», були обмежені майже виключно на салю ратушеву, бо за салю на Стрільниці або т. зв. тов. «Фрозін» треба було добре платити. Отже тодішній посадник міста не тільки заедно відступав з всякою готовостию ратушеву салю на Тарасові вечерниці і концерти (на пр. «Дружнього Лихваря») і сам на них бував, але на вношені в тих справах рускі просьби, поручив референтови Ем. Федоровскому відповідати по руски і руским письмом, а також на дотичних завідомленнях по руски підписував ся. Ті повідомлення повинні бути в реєстратурі тов. «Просьвіта». Може бути, що се тепер видасть ся декому дрібницею, однак на 70-ті роки таке пошановане прав наших з сторони посадника міста Львова, що обняв свій уряд по Фльор. Земляковскім, впало в очи і сьвідчило про справедливість Ол. Ясінського для Русинів, у котрих тим чином покійний записав ся у вдячній памяти.

— **До веденя слідства** в справі військового шпінюства, що его викрили перед кількома днями у Львові (Ванічек, Бартман і тов.), виделеговано віденський суд краєвий, перед котрим відбуде ся розправа. На слідчого судию назначено радника краєвого суду д-ра Крегчіого, що вів було слідство против радника двору Тщенецького в буковиньскім процесі о цлові дефравдації. Др.

Крегчі прибуде до Львова, щоби на місци роздивити ся в цілій тій справі і переслухати сьвідків. Узязнених, капітана Ванічка і поручника Бартмана, відставлено під сильною військовою ескортою з львівского карного суду до Відня.

— **Буковиньский сойм.** На засіданю в пятницю відчитано ряд петицій, між ними і петицію Миколи Івасюка маляря-артиста о субвенцію для дальших студій. Відтак пос. Тітінгер предложив внесене, щоби в Сереті правительство оснувало як найскорше головний цловий уряд. Наступило перше читане кількох справоздань і предложень, між иньшими внесене виділу краєвого, щоби уділити 1000 зр. кредиту для приготувань участі Буковини в віденській, ювілейній рілничо-господарській виставі. Пос. Прункул мотивував внесене, щоби в сучавскім судовім повіті виділу краєвий розвідав уселія для овочевої і виноградної шкільки і на найближшій сесії соймовий здав з того справу та поставив відповідні внесеня. Пос. др. Рот здавав справу в нарад адміністраційної комісії над внесенем краєвого виділу що-до конверзії довгу пропінацийного фонду і поставив внесене, щоби краєвий виділ ще раз розглянув ся, яка виїде з того користь для краю і здав з того справу, коли можна, на слідуючій сесії. Пос. Стефанеллі здав справу з діяльности комісії адміністраційної в справі фундації і стипендій, а далше про краєвий фонд, про фонд пропінацийний і иньні фонди, що стоять під зарядом краєвого виділу. Пос. Ціргофер здав справу про діяльність адміністраційної комісії в справах шпунасових і жандармерії, а далше про устанювлене повітових судів в Чудині Вижнім, Віткові та Вамі. Референт жадав в імени комісії поділу кімпольонгского округа судового на три часті і висказав жаль до центрального правительства, що занедбає Буковину як під кожним взглядом, так і що-до судівництва. В відповіді на те висступив заступник правительства гр. Гоес з довшою промовою, в котрій висказав, що Буковина має лише від тих країв меньше судів в прирівнаню, де територіяльні відносини змусили правительство засновувати густійше суди. Так в краях альпейских, де гори становлять неперебуту перепону, так в Дальмації, де часто вода розділяє округи. Вкінці запевнив президент, що правительство заопікує ся поступеною потребами краю що-до судівництва, а він буде підпирати дотичні домаганя автономічних заступників краю. Над тою справою вивязала ся живійша дискусія, в котрій брали участь пос. Тітінгер, бар. Мустаца і Ончуд, відтак палата прийняла внесене комісії. Посол бар. Гормузакі здав справу про петицію товариства громадских урядників і поставив внесене, щоби єї відіслати до справдженя виділови краєвому. Веї внесеня прийнято.

— **Новий Лазар:** Іван Дубинський, сирота швиндав ся через 24 літ по наймак. Не маючи служби, ходив по селі, і де трафилось ему украсти кавалок хліба, то їв, а ні то в голоді переводив свої дни. Сеї зими служив у одного газди в Васильківцях. Привололений був під шопю на морозі почувати, з причини великого занечисненя свого тіла. Сими днями привезли его стійкою до Шидловець і ми побачили нового Лазаря. Був ранами обложеной від голови до стіп, аж лячно було на него дивитись. Завезли его до родини, але родина веліла его вкинути до ями, котра призначена на арешт, а подібна до каторги радше як до вязниці. З ями сеї переповненої мшиами і всякою поганню, на другий день завезли Івана до его сестри від другої матери, себ то до Максима Демачевского. Тут однак спомією при двох жандармах і війтові не удалось его осадити. Усїв бідняга на дворі на дровах, поскладаних біля хати, а жорстокі люди навіть ложки води слабому не подали. Був убраний лише в білій подраній сорочці та білих полотняних штанах. Перемерзши добре, пішов в хату Максима Демачевского, та просив щоби ему хоть сьвященника доставили — висповідатись, бо як мав 15 літ, тоді приступав до першої сповіді, а від тогди через 31 літ був несповіданий. І тої остатної помочи духовної відмовили ему жорстокі люди і вигнали его на двір на заверуху. Посидівши трохи на дворі пішов в хатину Максима, у котрій они не мешкали, а в котрій перший раз напалено того дня і заткано зараз комин. Іван просидівши в ній цілу ніч, знайшов в ній свою мученичу смерть. Се такі люди в нас находять ся, що рідні брати, рідні сестри, старають ся, щоби свого брата скорше прогнати з сего сьвіта.

— **Міліонери лихварі.** З Араду (Угорщини) пишуть: Велику сензацію викликало ту виточене процесу кримінального о лихву міліонерам, фабрикантам спиритусу, посідаючим млини, годівникам худоби і т. и. Самуїлови і Адольфови Найманам. Прийшли они на Угорщину заледви перед дваццати роками без крейцара а нині числять на яких 30 міліонів. Зробили се майно на лихві.

— **Діти зі школи в Дорні,** на Буковині, пішли на лід на ріку Бистрицю і при тім семилітній Семен Сергій заломив ся і пішов під лід. Трупа его ще досі не віднайдено.

— Лікарство на Джуму. З Бомбаю доносять: Уживають ту тепер з успіхом у всіх случаях джуми антитоксини Хавкина. О скільки жертва джуми не є ще в стані смертельнім, сей спосіб лічення показав ся так успішним, що уряд має в як найкоротнім часі утворити інститут щіплення джуми. Вже кілька християн і тубольців висних сфер піддалось щіпленю.

Наука, штука, література.

Наша землячка, знана публіці львівській з виступів на концертах Бояна пані Анна Збіржовська сьпіває тепер на Ревієрі в Хіяварі, де заангажована на сезон зимовий. Мимо того, що публіка там вельми перебірчива, пані Збіржовська вмiла вповні єї вдоволити. Як довідуємо ся з рецензій заміщених в тамошних часописах, зумiла позискати симпатію публіки і виступила она в Фавсті, Лючії з Лямермору — а всі рецензії одногласно підносять красу голосу і гарне виконанє. Як зачуваємо має п. Збіржовська при кінці сего сезону оперового виступити і на львівській сцені — в Люнатичці. (е).

Сими днями вийшла з друку друга книжка юридичного діла бл. п. проф. Олександра Огоновського — п. з. «Систем австрійского права приватного», видав др. Петро Стебельський, зв. проф. університету львівського, — а іменно «Право спадкове». Ся книжка разом з попередною, («Право облігаційне») що вийшла в грудни мин. року, становить другий том згаданого діла. З першого тому часть загальна вже надрукована; тепер печатає ся «Право річеве», і ціле діло буде скінчене з початком цвітіння с. р. — Книжка перша «Право облігаційне» і книжка друга «Право спадкове» — зброшуровані разом в оден том (II), коштуює 3 злр. 45 кр. Дістати можна в книгарні наук. тов. імени Шевченка і в книгарні Ставропігійській.

Цінник львівської палати торговельної і промислової.

Львів дня 26. лютого 1897.

I. Акції за штуку.

Зеліз. г. Кар. Людв. по 200 зл. мк.
Зеліз. Львів-Черн.-Ясси по 200 зл. валь. ербл.
Банку гіпот. гал. по 200 зл. в. а.
" кред. гал. по 200 зл. в. ав.
Гарбарні в Решові по 200 зл. в. ав.
Фабрики вагонів в Сяноку перед тим Ліпінського по 500 кор. в. ав.

II. Листи заставні за 100 зл. в. ав.

Банку гіп. г. 5% в. ав. з 10% пр.
" " 4 1/2% " льос в 50 л.
" " 4% " в боль. по 200 К.
" краєв. 4 1/2% в. ав. льос в 51 л.
" " 4% в. ав. льос в 57 л.
Тов. кред. гал. земс. 4% (перша емс.).
" " " 4% льос в 41 1/2 літ
" " " 4% " в 56 літ

III. Облігки за 100 зл.

Гал. фонду пропинац. 4% в. ав.
Буков. " " 5% " " "
Комунальн. Банку кр. 5% (2 ем.).
" " " 4 1/2% (3 ем.).
Пожички краєв. 6% ва. з року 1873
" " 4% " " 1891
" " 4% по 200 кор. з р. 1893
" м. Львова 4% по 200 кор.

IV. Льоси.

Міста Кракова
" Стапиславова

V. Монети :

Дукат цїсарський
Наполвондор
Пів-імперіал
Рубель російський срібний
" " " паперовий
100 марок німецких

пла- тять зл. кр.	жада- ють зл. кр.
217 —	220 —

288 —	287 —
386 —	396 —
210 —	—
200 —	203 —
250 —	260 —

110 10	110 80
100 —	100 70
96 70	97 40
100 50	101 20
97 50	98 20
97 80	98 50
97 70	93 40
97 40	98 10

97 80	98 50
102 75	—
102 10	102 80
100 —	100 70
105 —	—
—	—
97 50	98 20
97 —	97 70

Поїзди залізниць

від 1 н. ст. мая 1896 після львівського часу.

Відходять зі Львова.

до Кракова	5-16	9-16 б	10-31	3-26 п	7-21	11-36 п
" Підволочиск	6-36 п	—	10-09	2-47 п	—	11-21 п
" (на Підзамча)	6-50 п	—	10-25	3-01 п	—	11-48 п
" Черновець	6-46 п	—	10-01	3-21 п	—	10-51 п
" Стрия	5-58	—	10-11	3-41 п	7-58	—
" Равн рускої	—	—	9-51	—	7-31	—
" Янова	—	—	10-21	3-36*	—	9-31
" "	—	—	—	1-41**	—	—

Приходять до Львова

зъ Кракова	5-46 п	9-31	2-06 п	7-31	9-21 б	10-06
" Підволочиск	—	8-41	3-10 п	5-46	—	10-41 п
" (на Підзамче)	—	8-18	2-54 п	5-21	—	10-26 п
" Черновець	—	8-04	2-37	6-40	—	10-31 п
" Стрия	—	8-36	2-27	—	10-46	12-36
" Равн Рускої	—	8-51	—	6-21	—	—
" Янова	—	8-26	6-04	—	9-39	—

* В неділі і свята не курсують.

** Лише від 16 червня до 31 серпня тільки в неділі і свята.

Ті числа, в котрих підчеркнені миноти чорною лінійкою, означають пору нічну від 6:00 год. до 5:59 год. вранці.

Поспішні поїзди напечатані товстими буквами і означені буквою п., поїзди блискавичні, при котрих нема во-зів III. класи, буквою б.

Львівській час розрізняє ся від середньо-європейского (залізничного) о 36 минут, іменно коли після середньо-європейского часу єсть година 10, то після львівского єсть 10 год. 36 мин.

ERNEST KRICKL & SCHWEIGER
k. u. k. Hof-Seidenzeug- u. Kirchenstoff-Lieferanten
„Zur weissen Taube“, Wien, I. Kohlmarkt 2. 1-2

В протягу сего місяця посилаємо без коштів до всіх Вєч. Урядів парохіяльних і монастирів австр. угорск. монархії наш що йно виданий, около 550 образцями церковних предметів знадоблєний, в великім форматі виконаний

Цінник.

Колиж одначе при пересилці над 12.000 примірників легко можливе оминєне котрогось з Вєч. Урядів парохіяльних або монастирів, то просимо в такім случая о ласкаве увідомленє, задля безпроволочного переслання одного примірника.

Вже появиля ся з друку

РУСКА КУХАРКА

або

Школа варєня по руски

містить 41 знаменитих зуп.

Всі печєні, які тільки можливі: Волові, баранячі, вєпрові і т. д.

Байцованє шинок, робленє знаменитих кишок і ковбас і т. п.

Мучні і яєчні страви

Блини — Пизи і т. п.

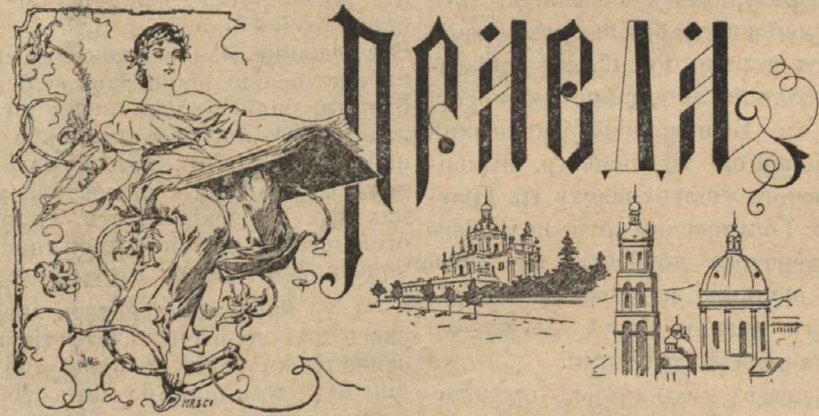
Знамениті рускі пироги печєні з сиром, капу-стою і т. п.

Робленє вкусного набілу і т. п.

Все в рускій мові.

Ціна 70 кр.

По надісланю переказом 76 кр. висилає франко Друкарня народова Ст. Манєцкого і Спілка, Львів. Готель Жоржа.

ілюстрованє письмо для руского народу виходить у Львові під редакцією

Антоня Березиньского

ТИЖДНЕВО КОЖДОЇ ПЯТНИЦІ.

Будє подавати поезії, повісти, житєписи з портретами, поучаючі статї з історії, письменьства, господарства, промислу, вісти про читальні, вісти політичні і суспільні. Крім того будє містити часть забавну.

Передплата річно 4 р., піврічно 2 р., чвертьрічно 1 р., за границею 8 рубл. (піврічно 4 рублі).

Редакция, адміністрация і експедиция Львів, ул. св. Миколая 13.

Т. А. КАЛІЧЕК.

Робітня

убрань жіночих у Львові, Ринок ч. 25., (I. поверх)

приймає всілякі замовленя і виготовляє їх з густом і елєганцією після найсвьжійших журналів.

9-?

АГЕНЦІЯ ЧАСОПИСИЙ

А. ЛЯНДОВСКОГО

у Львові, Пасаж Гавсмана (Гранд-Готель) 9-?

приймає передплату на всі часописи у всяких язиках і доставлює їх до дому без всякої доплати.